

УДК 722.21

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ТОРГОВО-РОЗВАЖАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ

Вьюник Аліна Станіславівна, магістрант, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

Кузьменко Тетяна Юріївна, кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури будівель та містобудування, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

The concept of the shopping and entertainment center and its features, the main functional zones and the composition of premises are presented. The contemporary trends of development and the main methods of formation of shopping and entertainment centers are considered. The influence of the main factors on different hierarchical levels of the citywide system of trade services is considered. In accordance with the functional models of spatial organization, the main areas of shopping and entertainment centers are presented.

Key words: shopping and entertainment center, functional zones, auxiliary functions.

Розвиток торгово-розважальних центрів (ТРЦ) обумовлений прагненням залучення найбільшої кількості клієнтів, тому в них створюються різноманітні допоміжні функції для проведення дозвілля.

Сучасний торговельно-розважальний центр – це багатофункціональна громадська будівля, що включає сукупність магазинів та інших закладів: кафе, бари, казино, кінотеатр, боулінг, інші розважальні заклади, які надають культурно-розважальні та соціально-побутові послуги. Сьогодні виявлені основні прийоми формування сучасних архітектурних об'єктів загальноміської системи торговельного обслуговування:

- розміщення у структурі міста: на центральних магістралях, пішохідних шляхах, у громадських та культурних центрах, житловій зоні, між магістралями (в межах пішохідної або транспортної досяжності), у промисловій зоні та передмісті;

- взаємодія з навколишнім архітектурним середовищем (прибудовані, вбудовано-прибудовані підприємства, а також окремо розташовані об'єкти, з використанням підземного простору, наземні, комбіновані);

- зонування ділянки на такі основні функціональні зони: торговельна зона, пішохідна зона, зона благоустрою, зона паркування автомобілів та господарська зона;

- зонування приміщень підприємства торгівлі: торговельна; приміщення для прийому, зберігання та підготовки товарів, підсобна, адміністративно-побутова, технічна;

- використання раціональних планувальних рішень торговельних залів, що забезпечують зручність для покупців: швидке обслуговування, короткі комунікації;

- використання раціонального розташування торговельного обладнання у торговельному залі: лінійна, боксова, острівна, а також - традиційний прийом розташування уздовж стін.

Головна функція ТРЦ – торгівля, тому при їх проектуванні можна використовувати існуючі наукові напрацювання щодо моделювання закладів торговельного обслуговування. В цих моделях виділено чотири ієрархічних рівня об'єктів торгівлі, вплив основних факторів на кожному з рівнів; запропоновано функціональні моделі просторової структури об'єктів системи торговельного обслуговування (Сазонова О. Ю., 2007); подано взаємодію основних зон: торговельної, пішохідно-громадської, адміністративно-побутової, складської та технічної зони, кожна з яких має певний набір приміщень (Бенаї Х. А., Фетісов О. І., 2010) тощо.

Таким чином, ТРЦ – багатофункціональні громадські будівлі, які потребують ґрунтового містобудівного та архітектурно-просторового обґрунтування у проектуванні, розміщенні в структурі міста та подальшому функціонуванні, як конкурентоспроможних закладів торгівлі й дозвілля.

Література

1. Бенаи Х. А., Фетисов О. И. Анализ функционально-планировочных особенностей торгово-развлекательных центров / Х. А. Бенаи, О. И. Фетисов // Проблемы архитектуры і містобудування. – 2010. – Вип. 2(82). – С. 25 – 31.

2. Сазонова О. Ю. Фактори та умови, що впливають на формування системи обслуговування / О. Ю. Сазонова // Традиції та новації у вищій архітектурно художній освіті . – 2007. – № 4,5,6. – С. 235–237.

3. Ушаков Г. Торговая архитектура: догоним Запад / Г. Ушаков // АСС. – 2002. – № 10. – С. 139–141.